

معاون محترم درمان دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی

موضوع: رسیدگی و گزارش فوری وقایع ناخواسته تهدید کننده حیات در درمان بیماران

سلام علیکم

با احترام، نظر به اهمیت موضوع حفظ و صیانت از ایمنی بیماران، رعایت حقوق گیرندگان خدمت و به منظور رسیدگی فوری و پیشگیری از تکرار وقایع ناخواسته یا خطاهای درمانی منجر به مرگ یا عارضه پایدار به شرح ذیل:

۱. سقوط بیمار منجر به آسیب پایدار یا مرگ
۲. انجام عمل جراحی بر روی عضو یا بیمار اشتباه
۳. مرگ و یا عارضه نوزاد یا مادر بر اثر زایمان
۴. ناسازگاری های عمده خونی ناشی از انتقال خون که موجب مرگ و یا عارضه حاد گردد.
۵. جاماندن جسم خارجی در بدن بیمار پس از عمل جراحی
۶. تزریق یا مصرف خوراکی اشتباه داروهای پر خطر (با هشدار بالا) که منجر به مرگ یا عارضه پایدار بیمار گردد.
۷. عوارض بیهوشی یا جراحی منجر به مرگ یا عارضه پایدار
۸. ایجاد زخم فشاری درجه ۳ و یا ۴ و یا زخم های فشاری تونلی در بیمار بستری
۹. خونریزی یا هماتوم شدید بعد از جراحی منجر به عارضه پایدار یا مرگ
۱۰. آمبولی ریوی پس از اعمال جراحی
۱۱. شوک آنافیلاکسی ناشی از تزریق یا مصرف خوراکی دارو که منجر به مرگ یا عارضه پایدار گردد.
۱۲. عفونت بیمارستانی شدید که منجر به مرگ یا عارضه پایدار گردد.
۱۳. تکرار مرگ یا عوارض شدید ناشی از یک نوع درمان دارویی یا جراحی درباره زمانی کوتاه
۱۴. سایر خطاهای درمانی یا وقایع ناخواسته ای ایمنی بیمار که منجر به مرگ یا عارضه پایدار گردد.

ضروری است معاونین محترم درمان دانشگاه ها / دانشکده های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی سراسر کشور ضمن ابلاغ وظایف مراکز درمانی به آن ها و پی گیری جدی موارد چهارده گانه فوق با حساسیت ویژه به شرح ذیل اقدام نمایند:

الف- تکالیف مراکز درمانی :

۱- کلیه بیمارستان ها و مراکز جراحی محدود (اعم از دولتی ، خصوصی ، خیریه ، نیروهای مسلح ، تامین اجتماعی و ..) تابعه آن دانشگاه / دانشکده مکلفند در صورت بروز هر یک از موارد نامبرده فوق مراتب را طی مکاتبه ای حداکثر ظرف مدت ۲۴ ساعت از زمان وقوع رخداد از طریق فاکس به معاونت درمان دانشگاه / دانشکده ذیربط اعلام نمایند.

۲- به منظور یافتن علت اصلی عارضه حادث شده و تدوین فرایندهای لازم در پیشگیری یا کاهش بروز موارد مشابه، می بایست بیمارستان موضوع رخداد را با حضور نماینده دانشگاه در کمیته های مربوطه از جمله کنترل عفونت، مورتالیتی و موربیدیتی حداکثر ظرف مدت سه روز از زمان واقعه، تحلیل ریشه ای (Root Cause Analysis) اقدامات اصلاحی انجام شود .

ب- تکالیف معاونت درمان :

۱- معاونت درمان دانشگاه / دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی مکلف است پس از دریافت فاکس فوق الاشاره و یا کسب اطلاع از طرق دیگر، حداکثر ظرف مدت ۲۴ ساعت مورد را به دفتر نظارت و اعتباربخشی امور درمان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی از طریق شماره های ۸۱۴۵۴۶۹۶ یا ۸۱۴۵۴۷۵۸ از طریق فاکس اطلاع دهد.

۲- اعزام تیم بازرسی معاونت درمان دانشگاه / دانشکده به محل وقوع حادثه ناخواسته حداکثر ظرف ۲۴ ساعت از زمان دریافت خبر جهت بررسی کارشناسی و رسیدگی فوری به موضوع انجام گردد.

۳- رسیدگی فوری به وضعیت بیمار و انجام اقدامات تشخیصی و درمانی لازم به منظور کاهش آسیب

۴- حمایت عاطفی از بیمار و خانواده و دلجویی از ایشان

۵- پی گیری و مشارکت در برگزاری کمیته های مربوطه بیمارستانی به منظور تحلیل ریشه ای و آسیب شناسی رخداد

۶- پاسخگویی و تنویر افکار عمومی از طریق رسانه ها در موارد خاصی که موضوع، انتشار و بازتاب رسانه ای داشته است

۷- ارجاع پرونده به مراجع قانونی ذیربط، در صورت احراز تخلف انضباطی و یا انتظامی و یا قضایی بر اساس تشخیص معاونت درمان دانشگاه / دانشکده مربوطه و پی گیری موارد تا حصول نتیجه

۸- ارائه گزارش انجام اقدامات فوق الذکر به دفتر نظارت و اعتباربخشی امور درمان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی حداکثر ظرف مدت یک هفته از وقوع حادثه ناخواسته با توجه به اهمیت موضوع و نقش پیش گیرانه این اقدامات و به منظور ارتقا کیفیت خدمات بیمارستانی امید است مسئولین بیمارستانها نهایت تلاش خود را در این زمینه بکار گیرند، ضمنا قابل ذکر است در صورت عدم گزارش موارد یاد شده در موعد زمانی مقرر توسط مراکز درمانی مسئول فنی مرکز پاسخگوی مراجع قانونی به دلیل عدم رعایت شرح وظایف قانونی در خصوص ضرورت نظارت بر اجراء کلیه دستورالعمل ها، بخشنامه ها و آیین نامه های ابلاغی وزارت متبوع (با استناد به ماده ۳۳ آیین نامه نحوه تاسیس و بهره برداری بیمارستان ها) خواهند بود و اجرای مفاد این ماده قانونی در تعیین درجه اعتباربخشی لحاظ می گردد. ضمنا این موضوع در پاسخ به درخواست های آتی بیمارستان برای دریافت مجوز توسعه خدمات مد نظر خواهد بود .

باتوجه به اهمیت موضوع مسئولیت نظارت بر حسن اجراء این بخشنامه به عهده معاون محترم درمان دانشگاه/دانشکده می باشد.

دکتر محمد آقاجانی
معاون درمان